

Raadsvoorstel

Opsteller

Marel, Ronald van der

Vergadering van**Kenmerk**

Z/22/037558 / D/22/055390

Portefeuillehouder

Walther Kok

Portefeuille

Beheer openbare ruimte

Onderwerp

Renovatie Hoenkoopsebrug - Technisch onderzoek

Inleiding

De Hoenkoopsebrug is een basculebrug gelegen over de Hollandsche IJssel in de Zwier Regelinkstraat. De brug is aangelegd in 1972 en uit regulier onderzoek is gebleken, dat diverse onderdelen van de brug op dit moment in een matige tot slechte staat verkeren. Hierdoor is twijfel ontstaan in hoeverre de brug nog betrouwbaar haar functie kan vervullen. Zoals in de programmabegroting 2021-2024 aangegeven heeft het college opdracht gegeven om aanvullend technisch onderzoek uit te voeren, teneinde vast te stellen welke maatregelen getroffen moeten worden om de brug weer (volledig) aan haar functie te laten voldoen.

Conclusies technisch onderzoek Hoenkoopsebrug

Het aanvullend technisch onderzoek is afgelopen periode uitgevoerd door IV-Infra, waarbij de bevindingen getoetst zijn door Royal HaskoningDHV. De algemene conclusie van het onderzoek is:

- De constructieve veiligheid van de brugdek (stalen val) is niet geborgd;
- De mechanische uitrusting (o.a. het bewegingswerk) voldoet niet aan de machinerichtlijn;
- Diverse voorzieningen op en rondom de brug voldoen niet aan de Arbowetgeving;
- De gebruikersveiligheid komt in het geding door het uitstellen van regulier onderhoud.

Desalniettemin heeft de betonconstructie van de brug nog een verwachte technische restlevensduur van minimaal ca. 30 jaar. Vanwege de restlevensduur van de betonconstructie hoeft de brug niet in zijn geheel vervangen te worden, maar kan volgens het onderzoek worden volstaan met 'grootschalige renovatie'. Door middel van renovatie kan de brug haar functie weer veilig en betrouwbaar vervullen. Renovatie vergt hierbij een lagere investering dan het vervangen van de gehele brug. Op dit moment wordt de renovatie van de brug ingeschat op ca. € 4 miljoen, waar een volledige vervanging naar schatting ca. € 7 miljoen zou bedragen.

Beschikbare middelen

Momenteel is er voor de renovatie een krediet beschikbaar van ongeveer € 800.000. Om de werkzaamheden uit te voeren zal er € 3,2 miljoen extra beschikbaar gesteld moet worden wat voor de gemeentelijke begroting zou op dit moment resulteren in een extra kapitaallast van ca. 160k/jaar (25jr/1%). Een dergelijke lastenverzwaring is voor een kleine gemeente als Oudewater fors, wellicht zelfs disproportioneel. Om deze reden is de keuze gemaakt om deze meerkosten vooralsnog niet in de begroting op te nemen, maar eerst te onderzoeken of medeoverheden bereid zijn om een (financieel) bijdrage te leveren. Dit onderzoek zal zich richten op de provincie Utrecht en/of Rijkswaterstaat, waarbij niet alleen gekeken wordt naar de problematiek van de Hoenkoopsebrug, maar naar de functie en het (toekomstige) beheer van de gehele verbindingsweg tussen de N228 en de A12 bestaande uit de J.J. Vierbergenweg/ Zwier Regelinkstraat/ Verlengde Tuurluur, waar de Hoenkoopsebrug een onderdeel van is. In de scope van het onderzoek wordt ook de verbindingsweg op grondgebied van gemeente Bodegraven-Reeuwijk meegenomen.

Tijdelijke maatregelen

Zoals hierboven beschreven verkeert de Hoenkoopsebrug in een matige tot slechte staat en is 'grootschalige renovatie' de beste oplossing voor een veilige en toekomstbestendige situatie. Een notitie met een samenvatting van de bevindingen en mogelijke scenario's om de brug in stand te houden is opgenomen in bijlage 1. Omdat het onderzoek, de

voorbereiding en uitvoering van het project nog enkele jaren doorlooptijd kennen, moet een aantal (tijdelijke) maatregelen getroffen worden om de veiligheid te borgen (wettelijke zorgplicht). In de notitie is onder scenario 1 beschreven welke beheermaatregelen minimaal noodzakelijk zijn om de aanwezige risico's te beheersen.

- Aslastbeperking van de brug.
- Herstel van de balancering en opleggingen.
- Herstel slijtlaag/belijning brugdek
- Structureel inspectie- en monitoringsregime
- Vernieuwen van het brugwachtersverblijf

Raadsvoorstel

De bevindingen rondom de Hoenkoopsebrug wordt u nu in een raadsvoorstel aangeboden, omdat de impact van het technisch advies voor gemeente Oudewater groot is en de kosten voor een aantal (tijdelijke) maatregelen het mandaat van het college overstijgen. Via dit raadsvoorstel wordt u nu gevraagd kennis te nemen van de afwegingen die door het college gemaakt zijn en een besluit te nemen over de keuzes, waartoe het college niet gemandateerd is.

De raad besluit

1. Kennis te nemen van de resultaten van het 'Aanvullend technisch onderzoek Hoenkoopsebrug', waarbij geadviseerd wordt de Hoenkoopsebrug grootschalig te renoveren, waarvan de kosten geraamd worden op een bedrag van ca. € 4 miljoen.
2. Kennis te nemen van het besluit van het college om een gewichts- en aslastbeperking door te voeren op de Hoenkoopsebrug.
3. Te besluiten om éénmalig € 20k beschikbaar te stellen om de mogelijke bijdrage van medeoverheden verder te onderzoeken en deze kosten ten laste te brengen van de reserve Civiele Kunstwerken.
4. Te besluiten om éénmalig € 30k beschikbaar te stellen om diverse onderdelen van de Hoenkoopsebrug te herstellen en deze kosten ten laste te brengen van de reserve Civiele Kunstwerken.
5. Te besluiten om tot renovatie van de Hoenkoopsebrug, periode 2022 - 2025, jaarlijks € 10k beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een verhoogd inspectie- en monitoringsregime en deze kosten ten laste te brengen van de reserve Civiele Kunstwerken.
6. Kennis te nemen van het besluit van het college om € 90k (investering) beschikbaar stellen voor het vernieuwen van het brugwachtersverblijf, waarbij de kosten ten laste gebracht worden van het beschikbare krediet voor de Hoenkoopsebrug. (FCL – 72100006 – Hoenkoopsebrug).

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

Artikel 189 e.v. van de Gemeentewet.

Beoogd effect

Veiligheid en toekomstbestendige openbare ruimte, in dit voorstel specifiek de Hoenkoopsebrug

Argumenten

1.1. Renovatie van de Hoenkoopsebrug is nodig om de brug in stand te houden.

De conclusie van alle onderzoeken is, dat 'grootschalige renovatie' de beste oplossing is om de Hoenkoopsebrug in stand te houden en toekomstbestendig te maken, zodat zij betrouwbaar haar functie kan blijven vervullen. De totale kosten voor de renovatie worden op dit moment ingeschat op ca. € 4 miljoen. Er vanuitgaande dat Hoenkoopsebrug in stand gehouden moet worden, is renovatie van de brug beheertechnisch een onvermijdelijke ontwikkeling met forse (financiële) consequenties. Een notitie met een samenvatting van de bevindingen van het aanvullend technisch onderzoek en mogelijke scenario's om de brug in stand te houden is opgenomen in bijlage 1.

2.1. Berekening toont aan dat beperking van de brug noodzakelijk is.

Uit berekening van het stalen val van de Hoenkoopsebrug blijkt, dat deze conform de huidige wet- en regelgeving niet voldoet op sterkte, kortom het stalen brugdek is op dit moment rekenkundig niet geschikt om alle verkeersbelastingen op te nemen. Daarbij is er vermoeiingsschade geconstateerd in het stalen dek, wat inhoudt dat het brugdek zijn einde technische levensduur nadert. Om aan de 'zorgplicht' te voldoen is besloten om de brug per direct via een verkeersbesluit te beperken tot een voertuiggewicht van maximaal 40 Ton en een maximale aslast van 9 Ton. Daarbij wordt het brugdek onderworpen aan een frequentere monitoring op vermoeiingsscheuren voorzien van een constructieve beoordeling.

3.1. Onderzoek naar externe bijdrage door medeoverheden uitlegbaar.

Het onderzoek naar de bereidheid van medeoverheden om een bijdrage te leveren in het (toekomstig) beheer van de verbinding tusschen A12 en de N228, (Zwier Regelinkstraat/ J.J. Vierbergenweg en de Verlengde Tuurluur) is uitlegbaar. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn o.a.:

- * De kosten voor het beheer van de verbinding (inclusief Hoenkoopsebrug) ten opzichte van het totale onderhoudsbudget van de gemeente Oudewater zijn onevenredig hoog, wellicht zelfs disproportioneel.
- * De functie van de verbinding is weliswaar lokaal, maar bij afsluitingen door o.a. onderhoudswerkzaamheden (zoals afgelopen jaar op de A12 en de N228) wordt deze verbinding weldegelijk regionaal gebruikt.
- * Bij de aanleg van de Hoenkoopsebrug heeft een medeoverheid ook financieel en functioneel bijgedragen.
- * De functie van de vaarweg Gekanaliseerde Hollandse IJssel is overwegend recreatief en van waarde voor gemeente Oudewater, echter de Provincie Utrecht is kaderstellend en heeft daarmee ook een belang heeft bij het goed functioneren van deze vaarroute.

4.1. Maatregelen zijn noodzakelijk om de brug veilig beschikbaar te houden voor gebruikers.

'Grootschalige renovatie' is de beste maatregel voor de Hoenkoopsebrug. Om de periode tot renovatie te overbruggen zijn (tijdelijke) beheermaatregelen noodzakelijk om voor de korte termijn de gebruiksveiligheid en beschikbaarheid van de brug te borgen. Dit betreft onder andere:

- * Herstel van de balancering en opleggingen
- * Herstel slijtlaag/belijning brugdek.

5.1. Verhoogd inspectie- en monitoringsregime is nodig om de kans op onverwachte gebeurtenissen zo laag mogelijk te houden.

Het onderzoek toont aan, dat de brug in een matige staat verkeert en niet voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving. Door het uitvoeren van diverse maatregelen is de verwachting dat de brug de komende twee tot vijf jaar op een veilige manier in bedrijf gehouden kan worden. Desalniettemin gaat de conditie van de brug in afwachting van financiële besluitvorming verder achteruit en neemt de kans op onverwachte gebeurtenissen toe. Met de wetenschap dat de kans op onverwachte gebeurtenissen zal toenemen, is het toepassen van een verhoogd inspectie- en monitoringsregime de enige manier om aan de zorgplicht te voldoen. Als uit de inspectie/monitoring blijkt, dat de huidige maatregelen onvoldoende zijn, dan zullen deze heroverwogen worden. De jaarlijkse kosten voor dit verhoogde inspectie- en monitoringsregime moeten beschouwd worden als desinvestering.

5.2. Met de tijdelijke maatregelen worden niet alle risico's beheerst.

Enkele risico's kunnen niet met beperkte middelen en tijdelijke maatregelen beheerst worden. Deze zogenaamde 'restrisico's' blijven bestaan tot de renovatie is uitgevoerd. De belangrijkste restrisico's zijn o.a. :

- * Het bewegingswerk dat niet voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving (o.a. de machinerichtlijn).
 - * De elektrische installatie die sterk verouderd is en op veel punten niet voldoet aan de hedendaagse eisen.
- Omdat de risico's voornamelijk betrekking zullen hebben op de betrouwbaarheid in het functioneren van de beweegbare brug en niet zozeer op de veiligheid, worden deze risico's vooralsnog geaccepteerd.

6.1. Vernieuwen van het brugwachtersverblijf is noodzakelijk om aan de Arbowetgeving (werkomstandigheden en veiligheid) te voldoen (een wettelijke taak) en voor de komende 30 jaar geschikt te maken voor deze functie.

- Tijdelijke maatregelen zijn niet mogelijk zonder (forse) desinvestering.
- Het brugwachtershuis is gesitueerd op de entree van de brugkelder dus een alternatieve functie voor deze locatie is niet aannemelijk
- Huidig beleid: Brugbediening wordt uitgevoerd binnen de kaders van de vastgestelde brugbedieningstijden op basis van laagste prijs. Zolang als FermWerk de brugbediening kan uitvoeren in combinatie met het 'klompen' is dit de goedkoopste variant. Maar ook wanneer in de toekomst tot een bediening op afstand zou worden besloten blijft het brugwachtershuis noodzakelijk i.v.m. uitval en calamiteiten alsmede (toegang t.b.v.) onderhoudswerkzaamheden.

Kanttekeningen

2.1. Lastbeperking is gebaseerd op de huidige conditie van de brug.

De lastbeperking is gebaseerd op de huidige conditie van de brug, maar deze conditie zal in de loop van de tijd verder achteruit gaan. Vooral het stalen dek is hierbij een punt van aandacht in verband met de aanwezigheid van

vermoeiingsscheuren. Als uit de monitoring blijkt dat de conditie van de brug achteruit gaat en de verdere scheurvorming toeneemt, zal de lastbeperking heroverwogen (verzwaard) moeten worden.

3.1. Het is niet zeker dat een medeoverheid bereid is een bijdrage te leveren in het beheer van de verbindingsweg.

Als uit het onderzoek blijkt dat de medeoverheden niet bereid zijn om een bijdrage te leveren in het (toekomstige) beheer van de gehele verbindingsweg tussen de N228 en de A12, waar de Hoenkoopsebrug een onderdeel van is, dan zal gemeente Oudewater op termijn een keuze moeten maken.

Er zijn dan financieel 2 mogelijkheden:

* Het tekort van € 3,2 miljoen alsnog in de meerjarenbegroting van Oudewater opnemen en de renovatie zelf uitvoeren.

* Niet investeren of de investering langer uitstellen. Het gevolg is dat de conditie van de brug verder achteruit zal gaan, waardoor de (veiligheids)risico's toenemen. Op basis van de monitoring zal de lastbeperking op de brug toenemen, tot deze uiteindelijk afgesloten zal moeten worden voor alle verkeer. Alle tussentijdse maatregelen moeten bij dit scenario beschouwd worden als desinvesteringen.

Lopende het onderzoek wordt het risico dat de brug verder beperkt moet worden (vooralsnog) geaccepteerd.

5.1. Restriscio's kunnen leiden tot hinder voor vaar- en wegverkeer.

Enkele risico's kunnen niet met beperkte middelen en tijdelijke maatregelen beheerst worden. Deze zogenaamde 'restriscio's' blijven bestaan tot de renovatie is uitgevoerd. Bij deze restriscio's moet o.a. gedacht worden aan:

* Het bewegingswerk dat niet voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving (o.a. de machinerichtlijn).

* De elektrische installatie die sterk verouderd is en op veel punten niet voldoet aan de hedendaagse eisen.

Vooraf de betrouwbaarheid in het functioneren van de beweegbare brug is hierbij een groot risico. Als de bovenstaande onderdelen falen bestaat de kans, dat de brug tijdens het vaarseizoen voor een langere periode niet meer geopend kan worden voor het vaarverkeer. Ook bestaat de kans dat de brug in geopende toestand niet meer wil sluiten en in dat geval leidt dit tot (tijdelijke) hinder voor het wegverkeer.

Financiën

3.1. Eenmalige kosten voor onderzoek naar bijdrage door een medeoverheid worden ten laste gebracht van de reserve Civiele Kunstwerken.

Onderzoek is nodig om te bepalen of medeoverheden bereid zijn een bijdrage te leveren. Het onderzoek zal zich richten op de functie en het (toekomstig) beheer van de gehele verbindingsweg tussen A12 en de N228, bestaande uit de Zwier Regelinkstraat, J.J. Vierbergenweg en de Verlengde Tuurluur. In de scope van het onderzoek wordt dus ook de verbindingsweg op grondgebied van gemeente Bodegraven-Reeuwijk meegenomen. De kosten voor het onderzoek zijn geraamd op ca. € 20k (exploitatie). Dit soort onderzoeken zijn qua capaciteit in de basis geen onderdeel van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen gemeente Woerden en Oudewater, waardoor er separaat budget vrijgemaakt moet worden om capaciteit in te huren. Daarom wordt voorgesteld om te besluiten éénmalig € 20k beschikbaar te stellen voor verder onderzoek en deze kosten, vooruitlopend op toegezegde onderbouwing, ten laste te brengen van de reserve Civiele Kunstwerken. Lopende het onderzoek wordt het risico dat de brug verder beperkt moet worden (vooralsnog) geaccepteerd.

4.1 Eenmalige kosten voor kleine onderhoudsmaatregelen worden ten laste gebracht van de reserve Civiele Kunstwerken.

De kosten voor het uitvoeren van deze maatregelen bedragen ca. € 30k. Dit bedrag is niet beschikbaar binnen het reguliere onderhoudsbudget: FCL – 62100021 - Civiele kunstwerken en mag binnen het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) niet ten laste gebracht worden van het investeringskrediet dat reeds beschikbaar is gesteld voor de Hoenkoopsebrug. Daarom wordt voorgesteld om deze kosten, vooruitlopend op toegezegde onderbouwing, ten laste te brengen van de reserve Civiele Kunstwerken.

5.1. Structurele kosten voor verhoogd inspectie- en monitoringsregime worden ten laste gebracht van de reserve Civiele Kunstwerken.

De kosten voor het verhoogde inspectie- en monitoringsregime inclusief constructieve beoordeling worden geraamd op ca. € 10k per jaar, totdat de brug is gerenoveerd. Dit bedrag is niet beschikbaar binnen het reguliere onderhoudsbudget: FCL – 62100021 - Civiele kunstwerken en mag binnen het BBV niet ten laste gebracht worden van het investeringskrediet dat reeds beschikbaar is gesteld voor de Hoenkoopsebrug. Daarom wordt voorgesteld om deze kosten, vooruitlopend op de toegezegde onderbouwing, voor de komende periode 2022 - 2025 ten laste te brengen van de reserve Civiele Kunstwerken.

6.1 Vernieuwen van het brugwachtershuis wordt ten laste gebracht van het beschikbare krediet voor de Hoenkoopsebrug.

Door middel van deze maatregel is het verblijf de komende 30 jaar weer geschikt voor haar functie. Op deze manier mag er conform het BBV geïnvesteerd worden op dit onderdeel van de brug en kunnen deze kosten (ca. € 90k) ten laste gebracht worden van het beschikbare krediet voor de Hoenkoopsebrug. (FCL – 72100006 – Hoenkoopsebrug)

Uitvoering

Periode <2 jaar

- De (tijdelijke) maatregelen aan de Hoenkoopsebrug worden uitgevoerd.
- Verhoogd inspectie- en monitoringsregime wordt ingeregeld en uitgevoerd tot het moment dat de brug gerenoveerd wordt.
- Op basis van het inspectie- en monitoringsregime worden indien mogelijk aanvullende (tijdelijke) maatregelen getroffen of wordt de brug verder beperkt.
- Het onderzoek naar een mogelijke bijdrage van medeoverheden wordt verder vorm gegeven.
- Besluitvorming door de raad over de financiële dekking voor de verdere voorbereiding en uitvoering van de renovatiewerkzaamheden.

Periode 2-5 jaar

- Zodra de financiële dekking georganiseerd is, zullen de renovatiewerkzaamheden verder voorbereid worden.
 - Tijdens voorbereidingsfase van de renovatie worden de beheermaatregelen verder geconcretiseerd en eventuele aanvullende ambities/wensen geïnventariseerd.
 - De definitieve scope van de renovatie, voorzien van een onderbouwing van de kosten en eventueel te maken keuzes worden tijdens de voorbereidingsfase aan de raad voorgelegd.
 - Besluitvorming door de raad om het benodigde krediet vrij te geven en de renovatiewerkzaamheden uit te voeren.
 - Uitvoering van de renovatiewerkzaamheden.
-

Communicatie

- De renovatie van de Hoenkoopsebrug is opgenomen in het overdrachtsdocument voor de verkiezingen.
 - Het verkeersbesluit waarin de gewichtsbeperking en aslastbeperking wordt doorgevoerd, wordt gepubliceerd in de Staatscourant.
 - Waar nodig zal via de reguliere kanalen over de activiteiten worden gecommuniceerd.
-

Samenhang met eerdere besluitvorming

- Raadsvoorstel 'programmabegroting 2021-2024' met kenmerk 20R.00924
 - Raadsvoorstel 'kadernota 2022-2025' met kenmerk Z/21/018138 / D/21/023823
 - Raadsvoorstel 'programmabegroting 2022-2025' met kenmerk Z/21/027838 / D/21/036765
-

Bijlagen

1. Notitie "Scenario's Hoenkoopsebrug Oudewater" met kenmerk BH8198-MI-NT-220214-1112, opgesteld door HaskoningDHV d.d. 14 februari 2022, geregistreerd onder Z/22/037558 - D/22/051714
 2. Raadsbesluit "Renovatie Hoenkoopsebrug - Technisch onderzoek" geregistreerd onder Z/22/037558 - D/22/056265
-